

Klimatologisch maandoverzicht september 2023

---

1. Algemeen klimatologisch overzicht, september 2023	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, september 2023	4
Overzicht van de maandwaarden sinds 1991	4
Recordwaarden en indeling sinds 1901	4
Evolutie van de dagwaarden	5
Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991	6
3. Klimatologisch overzicht voor België, september 2023	8
Geografische verdeling van de temperaturen	8
Geografische verdeling van de neerslag	9
Geografische verdeling van de droogte-index	9
Geografische verdeling van de zonnestraling	10

1. Algemeen klimatologisch overzicht, september 2023

Warmste septembermaand sinds het begin van de metingen

Verschillende records voor de temperaturen

September 2023 was op het vlak van temperatuur een absolute recordmaand:

- Gemiddelde temperatuur: 18,8°C (normaal: 15,2°C). Het vorige record (18,4°C) dateerde van 2006 (metingen vanaf 1833).
- Gemiddelde maximumtemperatuur: 24,0°C (normaal: 19,5°C). Het vorige record (23,4°C) dateerde ook van 2006 (metingen vanaf 1892).

- **Gemiddelde minimumtemperatuur: 14,1°C (normaal: 11,3°C).** Dit is een evenaring van het absolute record van 1999 (metingen vanaf 1892).

Voor het eerst sinds het begin van de waarnemingen in 1892 was er ook sprake van een hittegolf in Ukkel tijdens een septembermaand (van 4 t.e.m. 11 september).

[KMI - Eerste hittegolf ooit tijdens een septembermaand \(meteo.be\)](#)

De afgelopen maand registreerden we maar liefst **6 tropische dagen** [$\text{max} \geq 30^\circ\text{C}$] (normaal: 0,1 dagen), een **veelvoud van het vorige record** (2 dagen in 1906, 1911, 1919, 1949 en 2020). Het aantal **zomerdagen** [$\text{max} \geq 25^\circ\text{C}$] is een **evenaring van het record voor de huidige referentieperiode**. Net als in 2006 noteerden we er **9**.

De **eerste decade van september** (01-10 september) gaat de geschiedenisboeken in als de **warmste eerste decade van september sinds het begin van de waarnemingen**. We registreerden een gemiddelde temperatuur van **21,7°C** (normaal: 16,2°C). Het **vorige record** dateerde van 2005 en bedroeg **20,5°C**. Tijdens deze decade werden maar liefst **4 dagrecords** verbroken (metingen vanaf 1892).

De **temperaturen varieerden in Ukkel** tussen **7,9°C** (24 september) en **31,9°C** (10 september). Deze laatste waarde is de **derde hoogste sinds het begin van de waarnemingen in 1892**. Het record blijft staan op 2020 (34,3°C) en ook in 1929 konden we een warmere septemberdag registreren (32,8°C).

In ons land werd de **laagste minimumtemperatuur** op 24 september in Elsenborn (Bütgenbach) gemeten met **0,3°C**. De **hoogste temperatuur** werd op de 9de in Zulzeke (Kluisbergen) geregistreerd met **33,8°C**.

Weinig neerslagdagen

Qua neerslaghoeveelheid was september eerder een normale maand: 64,3 mm neerslag (normaal: 65,3 mm).

Deze hoeveelheid viel in Ukkel op **8 dagen** (normaal: 14,1 dagen), net als in 2006. **Het record voor de huidige referentieperiode blijft staan op 6 dagen** (1997) en ook in 2014 en 2021 waren er minder neerslagdagen (7 dagen).

Het **grootste dagtotaal** bedroeg hier **26,0 mm** en werd op de 1ste geregistreerd.

In ons land viel de **minste neerslag in Belgisch Lotharingen** (ongeveer **60 %** van de normale hoeveelheid) terwijl de **meeste neerslag in de Kempen, Haspengouw en de streek tussen Samber en Maas** is gevallen (ongeveer **100 %** van de normale hoeveelheid).

In het **klimatologisch meetnet van het KMI** werd het **grootste dagtotaal** op 1 september in Dilbeek gemeten (**54,2 mm**).

We registreerden de afgelopen maand **8 onweersdagen in ons land** (normaal: 7,5 dagen).

Zonnige maand

De **zonneshijnduur** bedroeg **de afgelopen maand in Ukkel 194u 08min** (normaal: 154u 28min).

Dat het een zonnige maand was, blijkt ook uit het **aantal zwaarbewolkte tot betrokken dagen**. Hiervoor bereikten we een **nieuw record**. De afgelopen maand konden we er maar **4** registreren (normaal: 10 dagen). Het vorige record dateerde van 2016 (5 dagen, metingen vanaf 1981).

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de **periode 1991-2020** (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf **1991**.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, september 2023

Overzicht van de maandwaarden sinds 1991

	Eenheid	Waarde	Normaal		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	18.8	15.2	+++	18.4	2006	12.9	2001
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	24	19.5	+++	23.4	2006	16.3	2001
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	14.1	11.3	++	14.1	1999	9.2	1996
Neerslagtotaal	mm	64.3	65.3		199.4	2001	9.2	2006
Neerslagdagen	d	8	14.1	-	23	2001	6	1997
Onweersdagen in België	d	8	7.5		15	2022	2	2003
Gemiddelde windsnelheid	m/s	2.8	3.1		3.6	2004	2.4	2014
Overheersende windrichting		ZZO						
Zonneschijnduur	uu:mm	194:08	154:28		220:01	2003	65:23	2001
Globale zonnestraling	kWh/m ²	101.4	92.8		109.8	2018	65.9	2001
Relatieve vochtigheid	%	79	77		86	2001	63	2018
Dampdruk	hPa	16.8	13.1	+++	15.8	2006	10.6	2018
Luchtdruk	hPa	1016	1016.5		1021.9	1997	1010.3	1998

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1991–2020 (referentie for het huidig klimaat).
Indeling opgesteld voor de periode 1991–2023.
Recordwaarden van 1991–2022.

Definitie van de indeling sinds 1991.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1991
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1991
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1991

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	18.8	+++	18.4	2006	10.7	1912
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	24	+++	23.4	2006	14.4	1912
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	14.1	+++	14.1	1999	7.1	1931
Neerslagtotaal	mm	64.3		199.4	2001	4.7	1959
Neerslagdagen	d	8		27	1950	2	1959
Zonneschijnduur	uu:mm	194:08		298:44	1959	65:23	2001

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2023.
Recordwaarden van 1901–2022.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

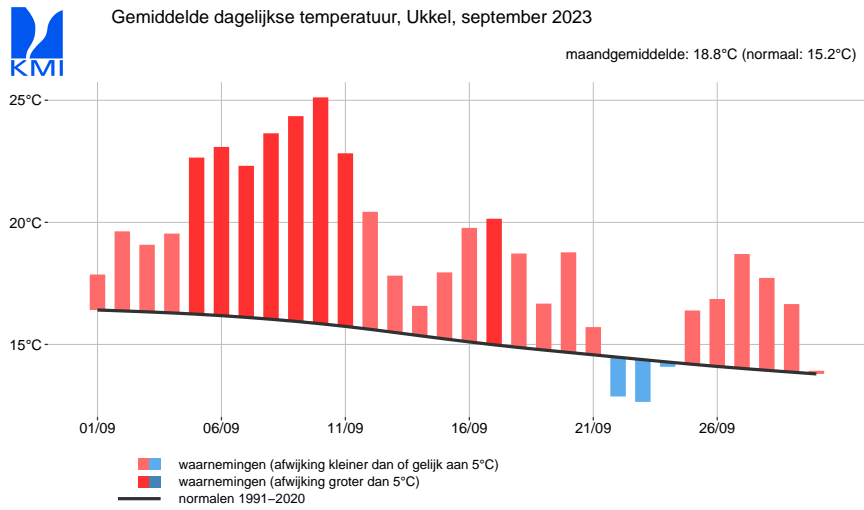

Fig. 1

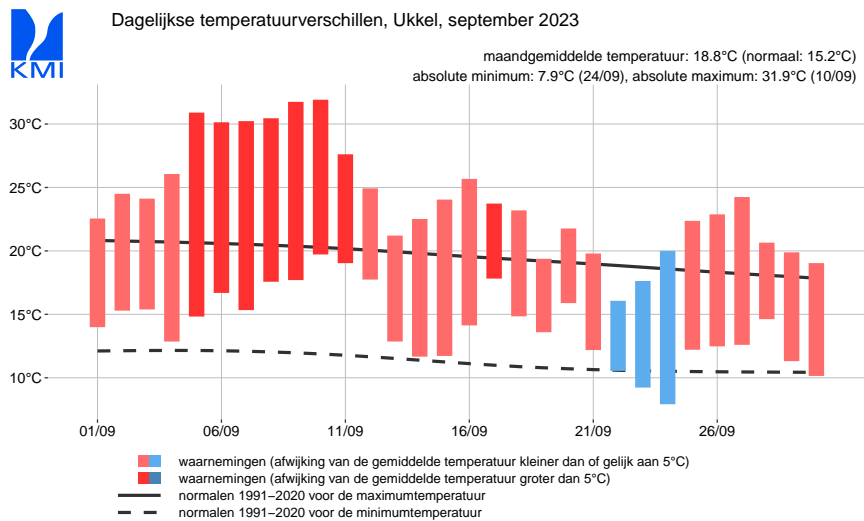

Fig. 2

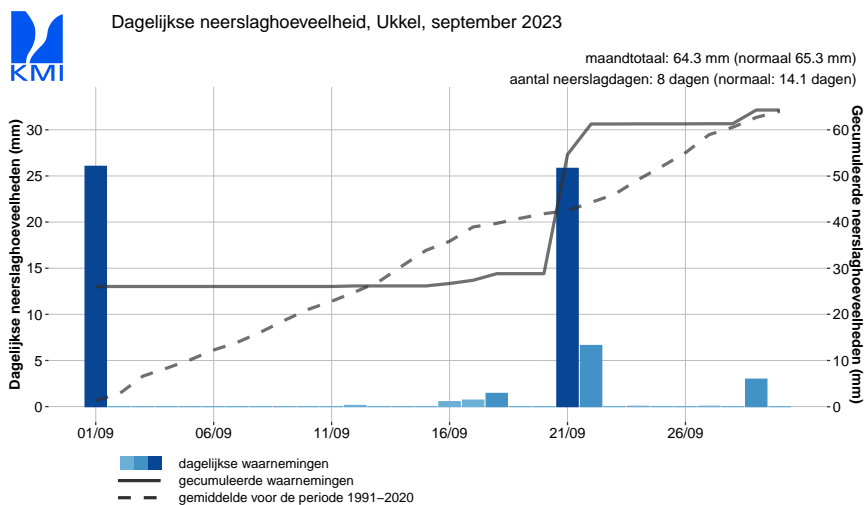

Fig. 3

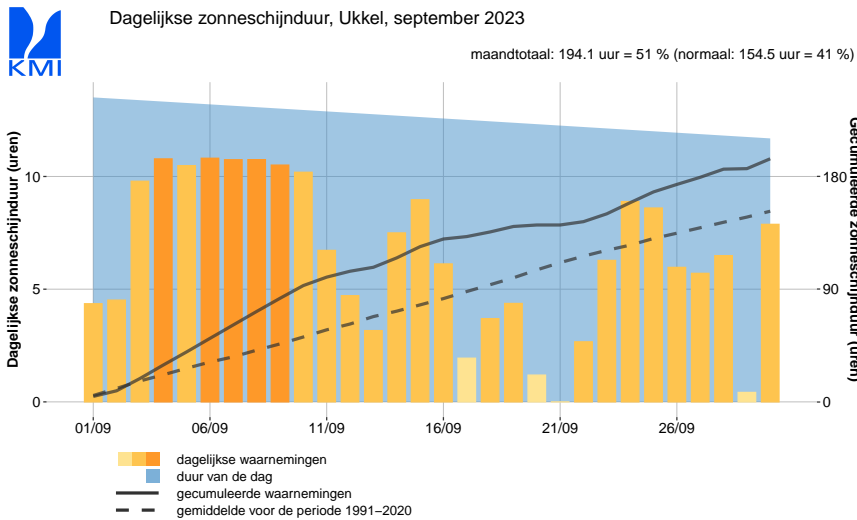

Fig. 4

Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991

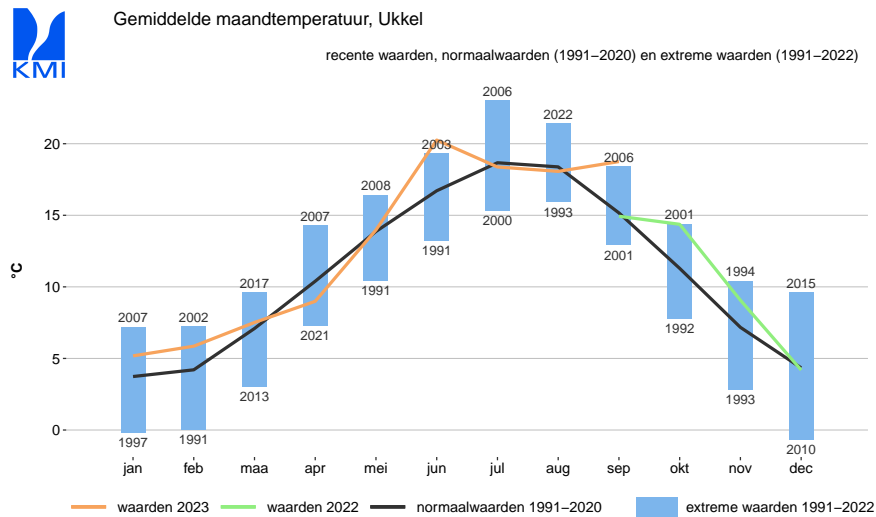

Fig. 5

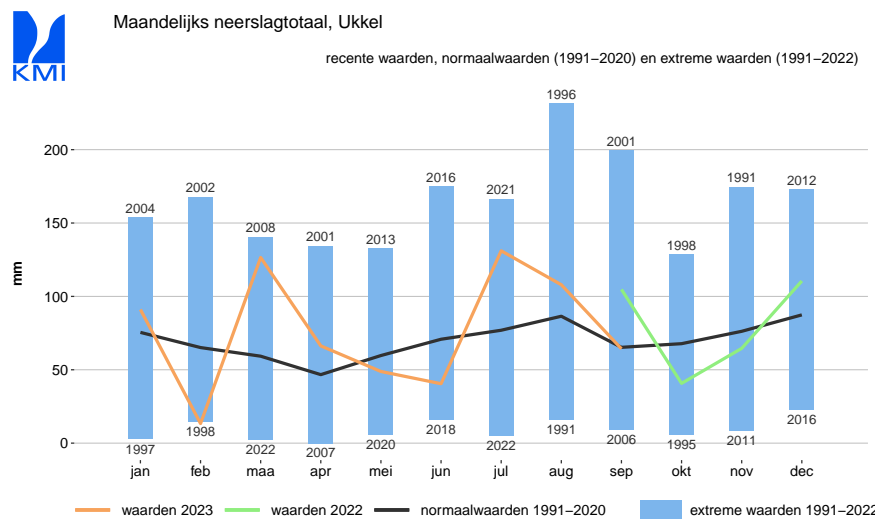

Fig. 6

Neerslagdagen per maand, Ukkel

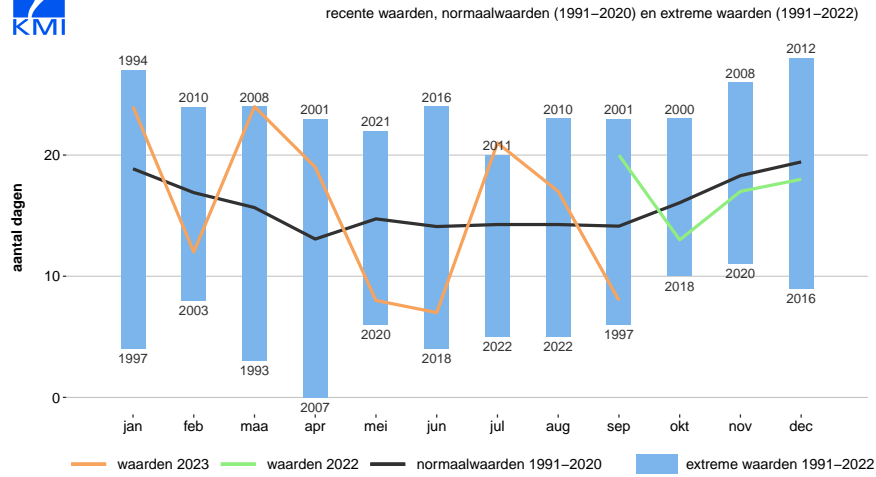

Fig. 7

Maandelijkse zonneshijnduur, Ukkel

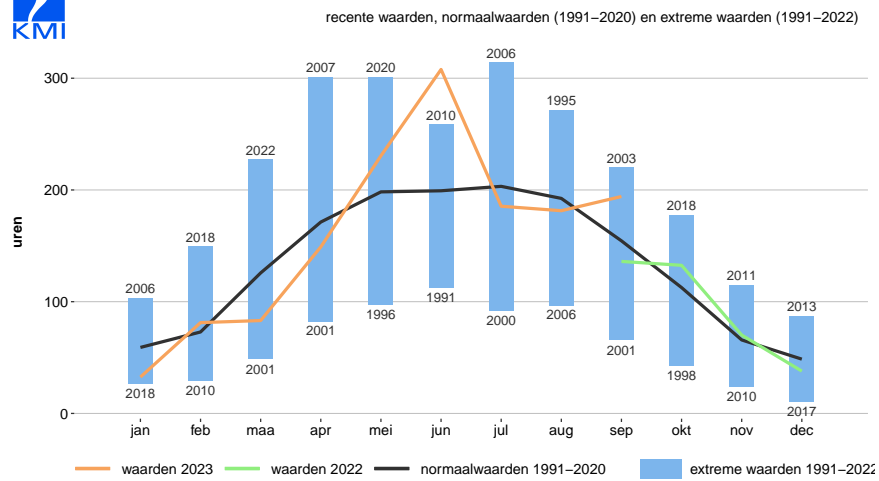

Fig. 8

Neerslag, temperatuur en zonneshijnduur te Ukkel, september

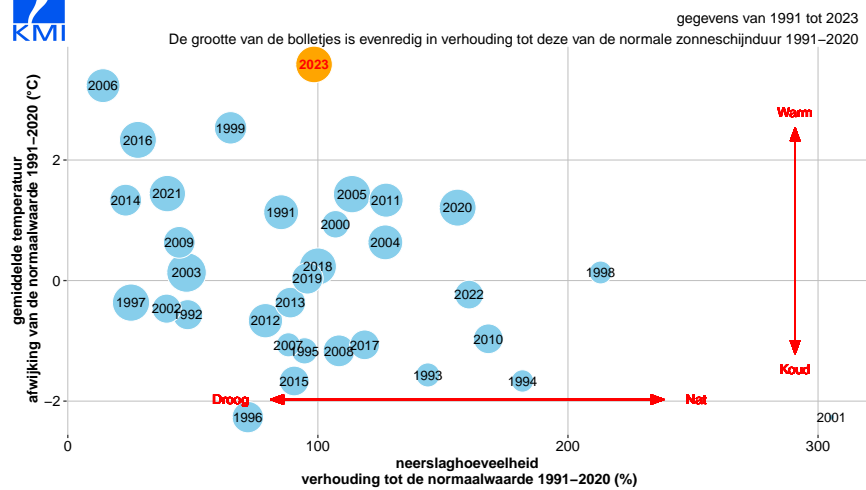
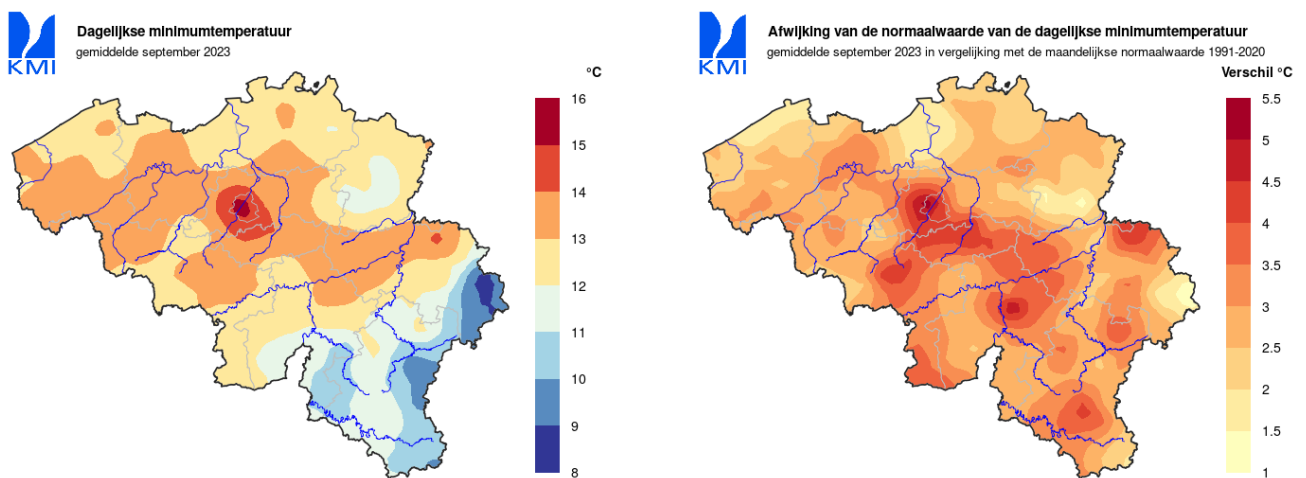
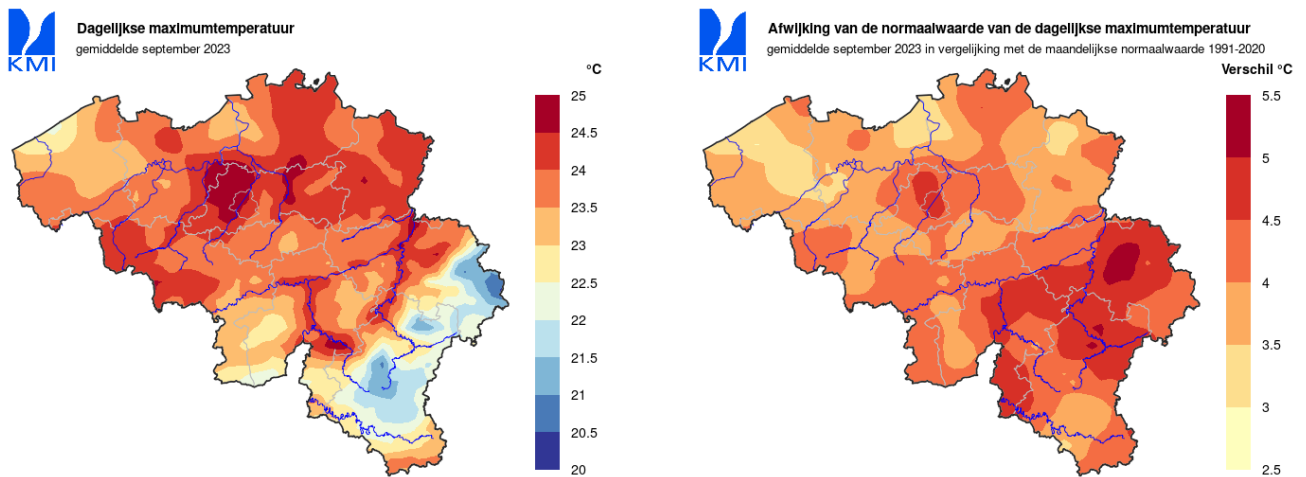
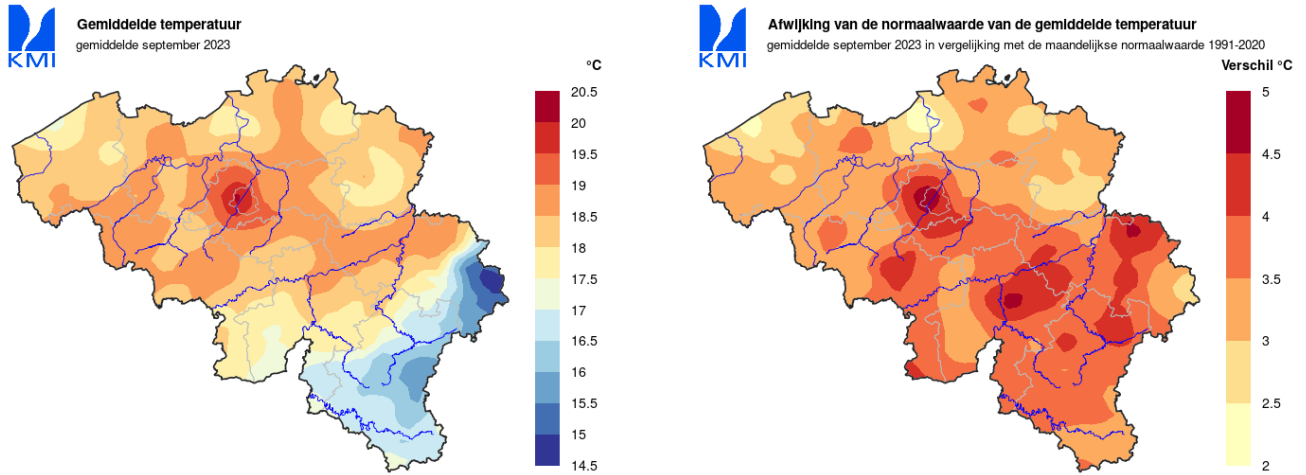

Fig. 9

3. Klimatologisch overzicht voor België, september 2023

Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

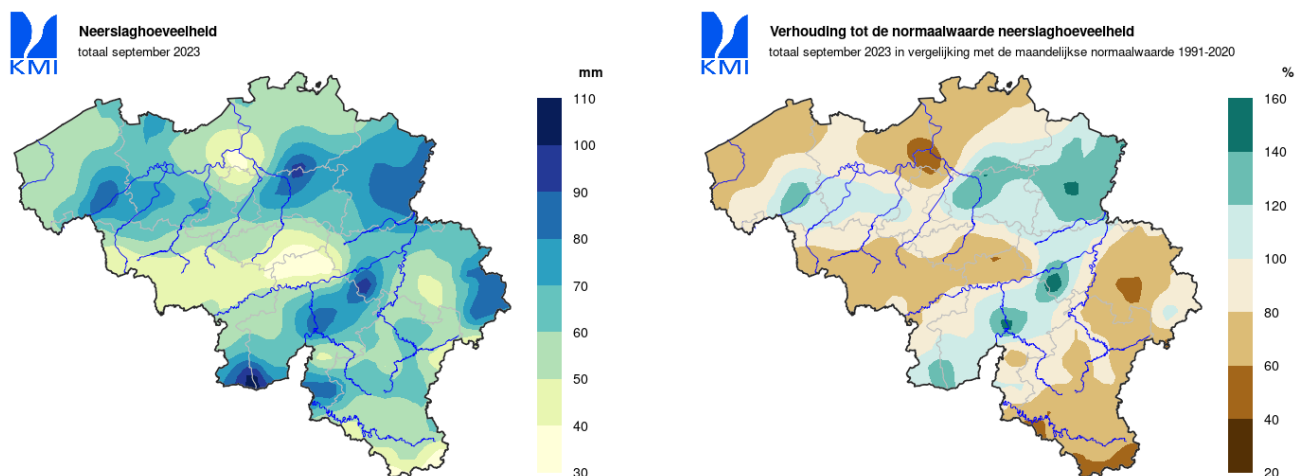

Fig. 13

Geografische verdeling van de droogte-index

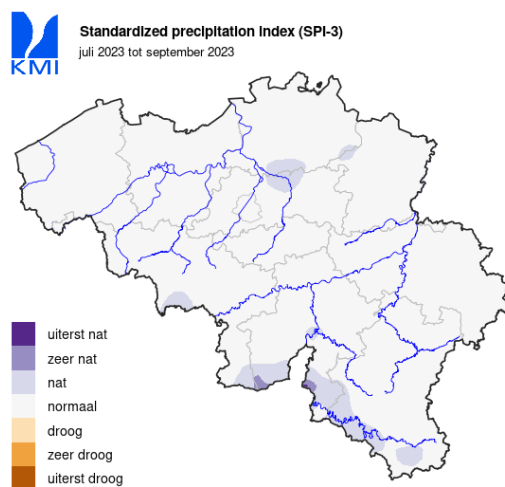

Fig. 14

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1991–2020). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

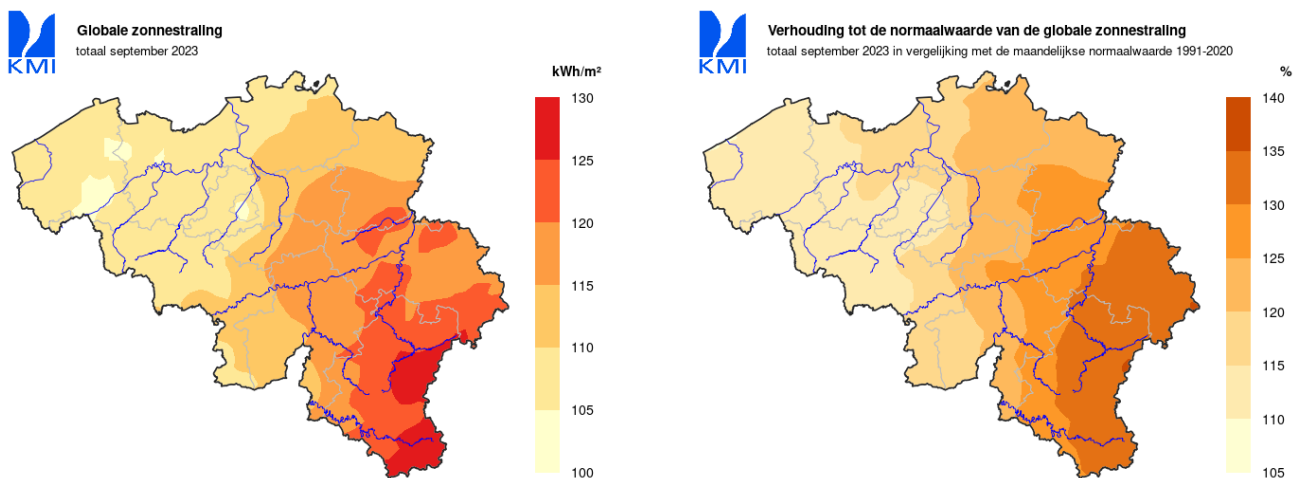

Fig. 15

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 oktober 2023. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2023